

र्वचः श्रुत्वावालो नृत्वा सुतोदह ॥ स्थंवालत्वेपीद्रनीला नो विशालातोति सुंदरः ॥ बालारुणप्रतिका
 शोललितोरविलोकय ॥ १५ ॥ श्रुत्वा राममहज्जन्ममिहोत्सवसमन्वितं ॥ तदाराजानवद्वर्षप्रमोदा
 नारनिर्जरः ॥ १६ ॥ कारमासासविश्ववत्जातकर्मसुतस्यच ॥ वर्ज्य इव सर्वेषां गोतिहिरण्य
 वासांसि ॥ १७ ॥ ददौ स विधिवत्प्रीत्यावेदविद्यो नृपेक्षमः देवदुंदभयोनेदुःवन्तुः पुष्पवृ
 ष्टयः ॥ १८ ॥ रामजन्ममहापुण्यं विज्ञेयं पुण्यवर्द्धनं ॥ पृष्ट्व एव तं सर्वपापानि नाशमायांत्य
 संशयः ॥ १९ ॥ शिवरात्रिसहस्राणि एकादशी शता निच ॥ लक्षाणि विवाराणि कुरुसेना
 वगाहनं ॥ २० ॥ नवम्यां उपवासस्य कलानाहं लिखेदृशी ॥ तस्मिन्दिने तु कर्त्तव्यमुपवासं
 नरोत्तमैः ॥ २१ ॥ रात्रौ जागरणं काव्यं रघुनाथपुगेन वि ॥ धर्मोपकारमार्त्तार्थकार्यराम
 व्रतं नरैः ॥ २२ ॥ प्रातर्दशम्यां कृत्वा तु संध्याध्याः संकलाक्रियाः ॥ संपुज्य विधिना रामं नृ
 त्या वित्तानुसारतः ॥ २३ ॥ रामं जप्त्वा नम्रयत्नेन प्रीणयत्परमा मुदा ॥ गोमूतिलहिरण्योद्यैः
 मुक्तालंकारभूषणैः ॥ २४ ॥ रावयः कुरुते भक्त्या श्रीरामनवमादिनं ॥ अनेकजन्मसिद्धिनि
 पातकानि महंति च ॥ २५ ॥ नैस्मि कृते ब्रजे तातद्विज्ञेः परमं पदं ॥ पुण्यं तस्य सर्वभूतानां तथा
 रामस्तथैव सः ॥ २६ ॥ पुत्रार्थी जन्ते पुत्रे धनार्थी धनमाप्नुयात् ॥ जन्तुस्तस्य सुखं सर्वमंते मुक्ति

आमतेरामानुजाय नमः अगस्त्यवाच ॥ सर्वानुष्ठानसारंते सर्वदानोत्तमे ज्ञेयम् ॥ रहस्यं कथयिष्यामि शृ-
णु सुतं दशास्यते ॥ १ ॥ धेनवम्यां प्राकृपदो दिवा पुराय पुनर्वसौ उधे स्ये वगुरौ राशौ उधे स्य प्र-
पंचके ॥ २ ॥ मेघपूषशिशुं प्रापे लगे कर्कटकाक्ष्य ॥ अविशसीत्स्व कलया कोशल्यायां परः पुमान्
शरवचने गदापद्मवनमाला विभूषितः ॥ पीतवसाश्चतुर्वीह श्रीवत्सकोस्तु भान्वितः ॥ ३ ॥ किर-
णारससंपूर्णविशालोत्पललोचनः ॥ सहस्रार्कप्रतीकाशः किरीटिकुंघितालकः ॥ ४ ॥ दृष्ट्वा त-
परमात्मानं कोशल्या विस्मयाकुला ॥ हृषीकेशपूर्यन्तव नानत्वा प्राजलि रब्रवीत् ॥ ५ ॥ कोशल्य-
उवाच ॥ देवदेवनमस्तेस्तु शंखचक्रगदाधरा ॥ परमात्मा ध्युतो न तपूरीस्त्वं पुरुषोत्तमः ॥ ६ ॥
वदंति गोचरां वाचं बुद्ध्यादिना मतां द्विषां ॥ तमेव मायया विम्बं स्वजस्रवसि हर्षि च ॥ ७ ॥ सत्त्वादिगुण-
संयुक्तैः सत्त्वा एवामलः सदा ॥ करोति न कर्त्तृत्वं गच्छसी वनगच्छसि ॥ ८ ॥ न शृणोषि शृणोषी-
वपश्यसी वनपश्यसि ॥ जठरे तव दृश्यते सत्त्वाः परमाणवः ॥ ९ ॥ त्वं न मोदसंभूत इति लोकान्
विडि वसे ॥ भक्तैस्तु पारवश्यं ते दृष्टं मे धरद्युतमः ॥ संसारसमारे गन्ता प्रतिपुत्रं धनादिषु ॥
अमासमायया ते दृष्टा दमूलमपाजता ॥ उपसंहर विश्वात्मन रातद्रुपमलैकिकं ॥ १० ॥ दशभि-
समदानं देवानां तावन्मुको मने ॥ परलालनामि गन्ता काये स हिष्णुत्वं वंते मः ॥ इति मातु-

कनकादशयात्रायां उपोषानवमीव्रतं ॥ ४५ ॥ ४

राम
नव
मीव्र
तर्क
या

द्विषंहेति श्रयात्सर्वकामदं ॥ नमस्काराद्भवेत्तुष्टि उपोषात्परमं पदं ॥ ४१ ॥ कुरुते मे वीरावत्प्राध-
जासके ॥ यात्राजन्मशतं पुण्यं तत्फलं नवमीव्रतं ॥ ४२ ॥ सोमेस्वरास्य कल्पि हरिशंकराद्यो तथा ॥
मात्रायां यत्फलं प्रोक्तं श्रीरामनवमीव्रतात् ॥ ४३ ॥ सूर्यगहणकोटिषु तत्फलं कुरुजाशले ॥ हेम-
नारसहस्रेस्तु तत्फलं नवमीदिने ॥ ४४ ॥ वीराणां सां प्रयागे च गवायं च महामुने ॥ नवम्यां उपमा-
सेन दहते नात्र संशयः ॥ ४५ ॥ व्रतं पुराणैर्नरैर्काये निश्चिन्नैरपि निश्चये ॥ कत्वासमं पर्युक्तं कुर्यात्
देहसुधार्यमात्मनः ॥ ४६ ॥ सागरः शुष्यते कापि दीयते हेमवानपि ॥ जायंते चात्तमा लोकाः
श्रीरामनवमीव्रतात् ॥ ४७ ॥ नृत्तवादित्रगातिश्च नृत्तया पुण्यं स्तुवा च नैः ॥ यः पूजयेत्ति देवे-
शं रामस्य सदने व्रजेत् ॥ ४८ ॥ यथा तस्य च वृद्धार्थं वृष्टि मिहैति कर्षकाः ॥ पितरस्तदिदिक्
ति श्रीरामनवमीदिने ॥ ४९ ॥ चक्रं वा कविदो गार्त्तवाहंति रविदर्शिनः ॥ तथा पितृमहानि-
त्यं श्रीरामनवमीदिने ॥ ५० ॥ जस्य कोटि सहस्राणि शरवको द्युर्बुधानि च ॥ विलयं याति पाप-
नि नवम्यां समुपोषणात् ॥ ५१ ॥ निर्लभमहोत्सवः ॥ आदित्यं नरो बुक्ता पित्राष्टमी संवत्सरे ॥
हरिवारवत्प्राजा विष्णुनक्ति पराशरे ॥ ५२ ॥ योगोदकेन संमुखं मरिचा विंदु संवत्सरे ॥ तज्ज- २

मवाधु मात॥२७॥ अकारो न मेधव वनानि॥ ज्ञात्वा रामन वम्याहि वो श्रुं क्तिसन राधम॥ कुंती पाका
दिधो रप पचते नान सशयः॥२८॥ श्रुत्वा रामन वम्या यो नो जनं कुरुते नरः नास्ति कं नर कैम
के त्या वेत चंद्रा कं तारकाः॥२९॥ अकृत्वा रामन वम्या ब्रतं सर्व व्रताधिकं॥ व्रतान् यानि कुरुते
न तेषां फलं जाग न वेत्॥३०॥ नरो रामन वम्या यो श्री राम ब्रतमाचरेत्॥ विधानेन मुनि श्रेष्ठ
समुक्तो नान सशयः॥३१॥ सुतीरण उवाच॥ श्री राम प्रतिमा दान विधानेन कथं मुने॥ कथं यत्न
प्रसादेन नक्तस्य मम विस्तरात्॥३२॥ अमं सु उवाच॥ स्यात्परो देवरां कुं जं पंच पञ्च वसं यत्नं॥ पंच
रत्न समा युक्तं सर्वाधि ससत्त्वं॥३३॥ पलमेकं सुवर्णं पलमर्द्धं वा पुनः॥ रामस्य प्रतिमा का
री रूप संस्था समाहितः॥३४॥ सुवर्णं रिजतं मुक्ता यजावर्तं पुष्पा लकं॥ चंदनं लमिदं नाम चिंता
मणि मये स्थितः॥३५॥ तस्मात्परित्यजेत्पञ्च वरां रिजतं तथा॥ कांश्चन मम यवा पित्र्य तां वेत्तु म
यं तथा॥३६॥ तंडुले म्मापि संपूर्णं स्वेतवस्त्रेण वेष्टितं॥ स्यात्पयस्त्रयं देवेशं रामराजावलोकनं॥३७॥
पंचामृतेन स्नाय्य देत्यतिष्ठाय जनं ततः॥ अर्चयिष्यते न नालिके रादिभिः फलेः॥३८॥ दी
पं चैव ततः कुर्यान्नेत्रे द्वयं च समुपदेव॥ एवं कृत्वा तु पूजयित्वा जागरंतं चकार येत्॥३९॥ मनो वा
की यजेः गस्तः पापेर्वहु विधेरपि॥ रामजागरणं बीजं पूजो न वदितव्यं तत्तदात्॥४०॥ अथ वराणि